
Grozījumi:

MK 19.11.2014. noteikumi Nr.705 / LV, 231 (5291), 21.11.2014. / Stājas spēkā 04.12.2014.

Ministru kabineta noteikumi Nr.145

Rīgā 2009.gada 17.februārī (prot. Nr.13 19.§)

Ultravieģlo gaisa kuģu lidojumu veikšanas kārtība

Izdoti saskaņā ar likuma "Par aviāciju" 40.panta otro daļu

1. Noteikumi nosaka ultravieģlo gaisa kuģu lidojumu veikšanas kārtību Latvijas Republikas gaisa telpā.
2. Noteikumi attiecas uz šādiem ultravieģļajiem gaisa kuģiem (ja tie atbilst šo noteikumu 3.punktā minētajām prasībām):
 - 2.1. lidmašīnām, kuras vada, izmantojot aerodinamiskās stūres;
 - 2.2. helikopteriem;
 - 2.3. motodeltaplāniem, kurus vada, mainot spārma uzplūdes leņķi un sānsveri;
 - 2.4. motoparaplāniem, kurus vada, mainot spārma savērpumu un uzplūdes leņķi.
3. Noteikumi attiecas uz ultravieģļajiem gaisa kuģiem, kas atbilst šādām prasībām:
 - 3.1. gaisa kuģis pārvietojas, izmantojot dzinēju;
 - 3.2. gaisa kuģa cēlējspēks lidojuma laikā rodas aerodinamiskas reakcijas rezultātā uz tā spārnu vai rotoru lāpstu virsmām;
 - 3.3. gaisa kuģa maksimālais pacelšanās svars nepārsniedz:
 - 3.3.1. vienvietīgam sauszemes gaisa kuģim – 300 kilogramu;
 - 3.3.2. vienvietīgam hidroplānam vai amfībijai – 330 kilogramu;
 - 3.3.3. divvietīgam sauszemes gaisa kuģim – 450 kilogramu;

3.3.4. divvietīgam hidroplānam vai amfibijai – 495 kilogramus;

3.3.5. vienvietīgam sauszemes gaisa kuģim, kam uzstādīta pilnās glābšanas izpletņu sistēma, – 315 kilogramu;

3.3.6. divvietīgam sauszemes gaisa kuģim, kam uzstādīta pilnās glābšanas izpletņu sistēma, – 472,5 kilogramus;

3.4. gaisa kuģa iekritiena ātrums vai minimālais vienmērīga lidojuma ātrums nosēšanās konfigurācijā ir mazāks par 65 kilometriem stundā.

4. Šo noteikumu 3.3.5., 3.3.6. un 3.4.apakšpunktā minētās prasības neattiecas uz helikopteriem.

5. Ultravieglie gaisa kuģi lidojumus Latvijas Republikas gaisa telpā veic saskaņā ar Komisijas 2012. gada 26. septembra Īstenošanas Regulas (ES) Nr. 923/2012, ar ko nosaka vienotus lidojumu noteikumus un ekspluatācijas normas aeronavigācijas pakalpojumiem un procedūrām un ar ko groza Īstenošanas regulu (ES) Nr. 1035/2011 un Regulas (EK) Nr. 1265/2007, (EK) Nr. 1794/2006, (EK) Nr. 730/2006, (EK) Nr. 1033/2006 un (ES) Nr. 255/2010 (turpmāk – Regula Nr. 923/2012), pielikuma SERA. 5005. punktā minētajiem vizuālo lidojumu noteikumiem vai SERA. 5015. punktā minētajiem instrumentālo lidojumu noteikumiem.

(MK 19.11.2014. noteikumu Nr.705 redakcijā)

5.¹ Ja ultravieglie gaisa kuģi lidojumus veic Latvijas Republikas kontrolējamā gaisa telpā vai nekontrolējamā gaisa telpā saskaņā ar Regulas Nr. 923/2012 pielikuma SERA. 5015. punktā minētajiem instrumentālo lidojumu noteikumiem, gaisa kuģa kapteinis ne vēlāk kā 30 minūtes pirms gaisa kuģa lidojuma sākuma iesniedz valsts akciju sabiedrībā "Latvijas gaisa satiksme" lidojuma plānu, kas sagatavots atbilstoši Regulas Nr. 923/2012 pielikuma 4. sadaļā minētajām prasībām.

(MK 19.11.2014. noteikumu Nr.705 redakcijā)

5.² Šo noteikumu 5. un 5.¹ punktu nepiemēro attiecībā uz ultravieglu gaisa kuģu lidojumiem, kas tiek veikti aviācijas skates ietvaros, kā arī attiecībā uz motodeltaplāniem un motoparaplāniem, kuriem nav lidojumderīgumu apliecinoša dokumenta.

(MK 19.11.2014. noteikumu Nr.705 redakcijā)

5.³ Motodeltaplāni un motoparaplāni, kuriem nav lidojumderīgumu apliecinoša dokumenta, lidojumus veic tikai Latvijas Republikas nekontrolējamā gaisa telpā un saskaņā ar Regulas Nr. 923/2012 pielikuma SERA. 5005. punktā minētajiem vizuālo lidojumu noteikumiem.

(MK 19.11.2014. noteikumu Nr.705 redakcijā)

6. Lidojumus ar ultravieglu gaisa kuģi atļauts veikt, ja:

6.1. tas ir reģistrēts Latvijas Republikas Civilās aviācijas gaisa kuģu reģistrā vai citas valsts gaisa kuģu reģistrā;

6.2. tam ir gaisa kuģa lidojumderīgumu apliecinošs dokuments (izņemot motodeltaplānus un motoparaplānus, kuri šādu dokumentu nav saņēmuši);

6.3. tas ir aprīkots ar:

6.3.1. navigācijas un sakaru aprīkojumu:

6.3.1.1. magnētisko kompasu, ja nosēšanās vieta neatrodas redzamības robežās;

6.3.1.2. pulksteni–hronometru;

6.3.1.3. aneroīda altimetru;

6.3.1.4. gaisa ātruma indikatoru;

6.3.1.5. divpusēju sakaru radiostaciju, ja ar ultravieglu gaisa kuģi plānots veikt lidojumu kontrolējamā gaisa telpā vai plānota valsts robežas šķērsošana;

6.3.1.6. transponderu (gaisa satiksmes kontroles radara sistēmas sastāvdaļa, kas izvietota uz gaisa kuģa un, saņemot zemes radara signālu, automātiski raida speciālu kodētu atbildes signālu), ja lidojumu plānots veikt gaisa telpas zonās, kur prasība lietot transponderu ir obligāta;

6.3.1.7. skābekļa aprīkojumu, ja lidojuma augstums ir lielāks nekā 3000 metru (10000 pēdu) ilgāk par 30 minūtēm;

6.3.2. dzinēja darbības kontroles mērinstrumentiem:

6.3.2.1. dzesēšanas šķidrums temperatūras rādītāju dzinējiem ar šķidrums dzesēšanas sistēmu vai cilindra galvas temperatūras rādītāju dzinējiem ar gaisa dzesēšanu;

6.3.2.2. tahometru;

6.3.2.3. eļļas spiediena indikatoru vai pazemināta eļļas spiediena brīdinājuma signalizāciju, ja gaisa kuģim ir četraktu dzinējs;

6.3.2.4. ierīci, kas norāda atlikušās degvielas daudzumu.

(Grozīts ar MK 19.11.2014. noteikumiem Nr.705)

6.¹ Papildus šo noteikumu 6.3. apakšpunktā minētajām prasībām lidojumus ar ultravieglu gaisa kuģi atļauts veikt virs ūdens akvatorijas, ja:

6.¹ 1. gaisa kuģi ir glābšanas vestes atbilstoši tajā esošo personu skaitam;

6.¹ 2. gaisa kuģi ir glābšanas plosts, kas piemērots gaisa kuģi esošo personu skaitam;

6.¹ 3. gaisa kuģis ir aprīkots ar jūras enkuru, ja gaisa kuģis plāno veikt nosēšanos vai pacēšanos no ūdens akvatorijas;

6.¹ 4. gaisa kuģis ir aprīkots ar iekārtu avārijas signālu pārraidīšanai.

(MK 19.11.2014. noteikumu Nr.705 redakcijā)

6.² Šo noteikumu 6.¹ 1. un 6.¹ 2. apakšpunktā minētās prasības piemēro attiecībā uz hidroplānu, amfībiju un sauszemes gaisa kuģi, kas veic lidojumu tādā attālumā no krasta, kur iespējama avārijas nosēšanās, pārsniedzot 30 minūšu lidojumu standarta kreisēšanas ātrumā vai 92 kilometrus (50 jūras jūdzes).

(MK 19.11.2014. noteikumu Nr.705 redakcijā)

7. Ultravieglu gaisa kuģi ekspluatē:

7.1. atbilstoši Regulas Nr. 923/2012 pielikuma SERA. 5005. punktā minētajiem vizuālo lidojumu noteikumiem un 1944. gada 7. decembra Konvencijas par starptautisko civilo aviāciju 6.pielikuma 2. un 3.daļā minētajām prasībām, kā arī gaisa kuģa ekspluatācijas rokasgrāmatā noteiktajām prasībām;

7.2. laikposmā starp saullēktu un saulrietu saglabājot nepārtrauktu vizuālo kontaktu ar zemes orientieriem un ievērojot šādas prasības:

7.2.1. horizontālā redzamība nav mazāka par 5000 metriem (helikopteriem – par 1500 metriem), izņemot šo noteikumu 7.2.3.apakšpunktā minētos gadījumus;

7.2.2. gaisa kuģa attālums no mākoņiem nav mazāks par 1500 metriem horizontālā virzienā un 300 metriem (1000 pēdām) vertikālā virzienā, veicot lidojumu augstumā no 1000 metriem (3000 pēdām) līdz 3000 metriem (10000 pēdām);

7.2.3. veicot lidojumu nekontrolējamā gaisa telpā augstumā, kas mazāks par 1000 metriem (3000 pēdām), ar ātrumu, kas nepārsniedz 260 kilometru stundā (140 mezglus), horizontālā redzamība, lidojot ar šo noteikumu 2.1., 2.3. un 2.4.apakšpunktā minētajiem gaisa kuģiem, nav mazāka par 3000 metriem, bet, lidojot ar šo noteikumu 2.2.apakšpunktā minēto gaisa kuģi, horizontālā redzamība nav mazāka par 800 metriem.

(Grozīts ar MK 19.11.2014. noteikumiem Nr.705)

8. Ar ultravieglu gaisa kuģi atļauts pārvadāt personas, kas nav gaisa kuģa apkalpes locekļi, ja gaisa kuģa kapteinis:

8.1. pēdējo 90 dienu laikā pilotējot veicis vismaz trīs pacelšanās un trīs nosēšanās ar šā paša tipa gaisa kuģi;

8.2. nolidojis vismaz 10 stundas kapteiņa statusā pēc apliecības saņemšanas, kas dod tiesības pilotēt attiecīgā tipa gaisa kuģi.

(MK 19.11.2014. noteikumu Nr.705 redakcijā)

8.¹ Papildus šo noteikumu 8. punktā minētajām prasībām ar motodeltaplānu un motoparaplānu, kuram nav lidojumderīgumu apliecinoša dokumenta, atļauts pārvadāt personas, kas nav gaisa kuģa apkalpes locekļi, ja motodeltaplānā un motoparaplānā pasažierim redzamā vietā ir novietots skaidri salasāms paziņojums (drukātiem burtiem) "ŠIS GAISA KUĢIS TIEK IZMANTOTS TIKAI SPORTAM VAI ATPŪTAM. PASAŽIERIS, KAS PIEKRĪT LIDOT AR ŠO GAISA KUĢI, APZINĀS SAVUS IESPĒJAMOS RISKUS".

(MK 19.11.2014. noteikumu Nr.705 redakcijā)

8.² Ar ultravieglu gaisa kuģi aizliegts veikt gaisa pārvadājumus.

(MK 19.11.2014. noteikumu Nr.705 redakcijā)

9. Ultravieglā gaisa kuģa kapteinis pirmslidojuma apskatē pārliecinās, vai:

9.1. gaisa kuģim ir veikta tehniskā apkope saskaņā ar gaisa kuģa izgatavotāja tehniskās apkopes dokumentāciju;

9.2. gaisa kuģī ir šāda dokumentācija:

9.2.1. gaisa kuģa reģistrācijas apliecība;

9.2.2. gaisa kuģa standarta vai speciālā apliecība par derīgumu lidojumiem un atļauja lidojumiem (ja nepieciešams);

9.2.3. gaisa kuģa ekspluatācijas rokasgrāmata;

9.2.4. gaisa kuģa lidojumu reģistrācijas žurnāls;

9.2.5. trešo personu apdrošināšanas polises kopija;

9.3. viņam un otrajam pilotam (ja tāds ir) ir derīga pilota apliecība ar atbilstošām kvalifikācijas atzīmēm un veselības stāvokļa atbilstību apliecinošs dokuments, kā arī personību apliecinošs dokuments;

9.4. gaisa kuģa pasažieriem ir sniegta instruktāža par drošības noteikumiem:

9.4.1. gaisa kuģa iekārtojumu;

9.4.2. drošības jostu lietošanu;

9.4.3. glābšanas vestes lietošanu;

9.4.4. skābekļa aprīkojuma izvietojumu un lietošanu;

9.4.5. avārijas aprīkojumu;

9.4.6. rīcību iespējamā avārijas situācijā;

9.5. krava ir novietota un nostiprināta atbilstoši gaisa kuģa ekspluatācijas rokasgrāmatā noteiktajai kārtībai;

9.6. ir uzpildīts nepieciešamais degvielas daudzums:

9.6.1. plānotā lidojuma maršruta veikšanai;

9.6.2. rezervei 30 minūšu ilgam lidojumam;

9.7. gaisa kuģī ir vizuālo lidojumu aeronavigācijas kartes visam lidojuma maršrutam, ieskaitot rezerves lidlauku;

9.8. ir saņemta informācija par meteoroloģisko apstākļu atbilstību plānotā lidojuma veikšanai;

9.9. gaisa kuģī ir attiecīgajam personu skaitam atbilstošs ekipējums:

9.9.1. pirmās palīdzības sniegšanai nepieciešamais medicīnisko materiālu komplekts;

9.9.2. ķivere un aizsargbrilles, ja gaisa kuģa kabīnei nav vējstikla;

9.9.3. glābšanas vestes, ja lidojums plānots virs ūdenskrātuvēm;

9.9.4. drošības jostu sistēma ar plecu siksnu vai gaisa kuģa konstrukcijas īpatnību dēļ – speciāla iekares jostu sistēma.

(Grozīts ar MK 19.11.2014. noteikumiem Nr.705)

10. Šo noteikumu 6.1., 6.3.1.3., 6.3.1.4., 6.3.2., 9.2. un 9.6.2.apakšpunktā minētās prasības nepiemēro bezšasiju motodeltaplāniem un bezšasiju motoparaplāniem.

11. Bezšasiju motodeltaplāna un motoparaplāna kapteinis nodrošina, lai viņa pilota apliecības numurs ir izvietots uz bezšasiju motodeltaplāna un bezšasiju motoparaplāna spārna apakšējās virsmas.

12. Šo noteikumu 9.7.apakšpunktā minētās prasības neattiecas uz lidojumiem, kas tiek veikti tikai virs lidlauka, no kura notikusi pacelšanās.

12.¹ Ja gaisa kuģis paceļoties un nosēžoties izmanto ūdens akvatoriju, tā kapteinim ir pienākums pārliecināties, vai ūdens akvatoriju, kurā plāno nosēdināt gaisa kuģi vai pacelties ar gaisa kuģi, ir atļauts izmantot šādam mērķim un vai tas ir droši.

(MK 19.11.2014. noteikumu Nr.705 redakcijā)

13. Ultravieglu gaisa kuģu lidojumus aizliegts veikt:

13.1. zemāk par Regulas Nr. 923/2012 pielikuma SERA. 5005. punkta "f" apakšpunktā un SERA. 5015. punkta "b" apakšpunktā minēto augstumu;

13.2. gaisa telpas rezervētā vai norobežotā zonā bez šo zonu izmantotāja atļaujas;

13.3. laikapstākļos, kad iespējama vai paredzama gaisa kuģa apledošana;

13.4. ja gaisa kuģis ir apledojis, apsarmojis vai apsnidzis;

13.5. ja nav izpildītas šo noteikumu 9. punktā minētās prasības.

(MK 19.11.2014. noteikumu Nr.705 redakcijā)

13.¹ Papildus šo noteikumu 13. punktā minētajām prasībām ar motodeltaplānu un motoparaplānu:

13.¹ 1. kuram nav lidojumderīgumu apliecināšanas dokumenta, aizliegts veikt lidojumu virs apdzīvotām vietām, kurās ir vairāk nekā 500 iedzīvotāju, un cilvēku pulcēšanās vietām (piemēram, pludmale);

13.¹ 2. kas paceļoties un nosēžoties izmanto sauszemes lidlaukus, aizliegts veikt lidojumu tādā attālumā no cietzemes, kas ir lielāks par planējuma distanci;

13.¹ 3. kas paceļoties un nosēžoties izmanto ūdens akvatoriju, aizliegts veikt lidojumu tādā attālumā no ūdens akvatorijas, kas ir lielāks par planējuma distanci.

(MK 19.11.2014. noteikumu Nr.705 redakcijā)

14. Aizliegts veikt ultravieglā gaisa kuģa pacelšanos vai nosēšanos, ja gaisa kuģa pacelšanās vai nosēšanās laikā vēja ātrums vai tā sānvēja komponente pārsniedz gaisa kuģa ekspluatācijas rokasgrāmatā noteiktos ierobežojumus.

15. Noteikumi stājas spēkā 2009.gada 1.martā.

Ministru prezidenta vietā – vides ministrs R.Vējonis

Satiksmes ministrs A.Šlesers